

ŠAJĀ NUMURĀ

Eurobarometer pētījuma rezultāti

ES Polijas prezidentūra

Jaunatnes organizāciju saraksts

Uzsākta Latvijas – Šveices sadarbības programma

Eiropas Brīvprātīgā darba gads

Eiropas Jaunatnes nedēļa

Pieredzes apmaiņas semināri

Rīgā atklāts jauniešu centrs

Kuldīgā „Kafija ar politiķiem”

Sveicināti!

Augusts ir atvaļinājumu laiks, kad noteikti noderētu kāda laba lasāmviela, tādēļ arī klāt ir jaunākais jaunatnes lietu e-žurnāls.

1.jūlijā Eiropas Savienības prezidentūru ir uzsākusī jaunais trio, kuru iesāk Polijas valsts. Tādēļ noteikti šajā numurā par Polijas prezidentūras prioritātēm un turpmākām Latvijas aktivitātēm šajā kontekstā. Jau pusē ir arī Eiropas Brīvprātīgā darba gads, tādēļ arī šoreiz par interesantākajām aktivitātēm un plānotajām iniciatīvām.

Šogad augustā sāksies arī ļoti svarīgs darbs pie jaunatnes organizāciju saraksta veidošanas, kuru uzturēs Izglītības un zinātnes ministrija. Maijā notika vērienīgi pasākumi Eiropas Jaunatnes nedēļas ietvaros Latvijā, par kuriem šajā izdevumā. Noteikti arī iepazīstināsim Jūs ar aktualitātēm pašvaldību jaunatnes politikā. Un neaizmirstam, ka 12.augustā mums ir jāsvin Starptautiskā Jaunatnes diena ;)

Vēlot vienmēr saulainu prātu,

JPN

Jaunatne Eiropā un statistika

2011.gada sākumā Eiropas Komisija veica aptauju Eiropas Savienības (ES) dalībvalstu jauniešu vidū vecumā no 15 līdz 35 gadiem, kopumā Eurobarometer aptaujā piedalījās 57 000 jauniešu. Jaunieši tika aptaujāti par tādām būtiskām jomām kā dalība jaunatnes organizācijās, dalība vēlēšanās un brīvprātīgajā darbā, jauniešu mobilitāte un sadarbība ar citu valstu jauniešiem, izglītība, nodarbinātība.

Vērtējot jauniešu dalību dažādās organizācijās (jauniešu, sporta klubi, jaunatnes un kultūras organizācijas) vidēji ES 45,8% jauniešu piedalās kādā no organizācijām, Latvijā 38,7% jauniešu atbildēja apstiprinoši, šis ir viens no rādītājiem, kur Latvija ir zem ES vidējā līmeņa. Salīdzinot Baltijas valstu rādītājus, tad daudz augstāki rādītāji ir Igaunijai, kur 47,4% jauniešu piedalās kādā no organizācijām, savukārt Lietuvā tie ir 38,3% jauniešu. Visaugstākie rādītāji šajā jautājumā bija Nīderlandei (67,7%) un Beļģijai (61,4%).

Salīdzinoši augsti rādītāji jauniešu dalībai politiskajās vēlēšanās, 80,5% aptaujāto jauniešu no Latvijas atbildēja, ka pēdējo trīs gadu laikā ir piedalījušies vietēja, nacionāla vai ES līmeņa vēlēšanās. Viszemākie rādītāji vēlēšanu aktivitātē no visām ES dalībvalstīm bija Lietuvai, kur tikai 47,4% aptaujāto jauniešu pēdējo trīs gadu laikā ir

piedalījušies politiskajās vēlēšanās.

Kā jau zināms, tad Latvijā visaktīvākā sabiedrības grupa brīvprātīgajā darbā ir jaunieši vecumā no 15 līdz 30 gadiem. To arī apliecina Eurobarometer aptaujas rezultāti, kur Latvija ir piektajā vietā - 30%. Diemžēl jauniešu aktivitāte brīvprātīgajā darbā ir salīdzinoši zema ES kopumā, vidēji ES 24,2% aptaujāto jauniešu pēdējo gadu laikā ir veikuši brīvprātīgo darbu.

Aptaujas ietvaros jaunieši tika aicināti novērtēt, vai pēc viņu viedokļa augstākā izglītība ir pievilcīga iespēja jauniešiem viņu valstī, vidēji ES 76,4% jaunieši atbildēja apstiprinoši, Latvijas jauniešu vidū tie bija 67,5%. Savukārt 15% no aptaujātajiem Latvijas jauniešiem ir mācījušies vai piedalījušies apmācībās ārpus valsts. Vērtējot iespēju mācīties vai citādā veidā pavadīt laiku ārzemēs, jaunieši atzina, ka, pirmkārt, tā ir iespēja uzlabot valodu zināšanas, otrkārt, uzlabot zināšanas par citām kultūrām, treškārt, lielāka iespēja iemācīties pielāgoties jaunām dzīves situācijām u.c.

Vērtējot Latvijas jauniešu vēlēšanos strādāt ārvalstīs, jāsecina, ka 29,7% no respondentiem būtu gatavi strādāt ierobežotu laika periodu, 31,9% būtu gatavi strādāt ilgā laika periodā, 31,2% nevēlētos strādāt ārvalstīs un 7,2% nezina.

Ar visiem aptaujas rezultātiem varat iepazīties http://ec.europa.eu/public_opinion, aptaujas Nr. 319.

Sākusies ES Polijas prezidentūra

2011.gada 1.jūlijā savu darbu uzsāka jaunais ES valstu prezidējošais trio, Polija-Dānija-Kipra, pirmo pusgadu ES prezidentūras valsts ir Polija.

Viena no Polijas prioritātēm jaunatnes jomā prezidentūras ietvaros ir attīstīt ES dalībvalstu jauniešu sadarbību un mobilitāti ar Austrumeiropas un Kaukāza reģiona valstīm. Turpinot iepriekšējā trio aizsāktās aktivitātes kā vien no prioritātēm būs arī strukturētā dialoga jaunatnes jomā veicināšana, attīstot jauniešu līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesā. Strukturētais dialogs ir partnerības instruments, kas apliecina, ka jauniešu viedoklis ir saklausīts un ņemts vērā, plānojot jaunatnes politiku.

Polijas prezidentūras ietvaros būtiski ir izstrādāt metodoloģiju strukturētā dialoga veicināšanai, kas piedāvātu konkrētus rīkus un ieteikumus strukturētā dialoga attīstībai starptautiskā, nacionālā un vietējā līmenī. Tādējādi panākot, ka jaunieši sniedz savu ieguldījumu un redzējumu katras valsts pozīcijas veidošanā jaunatnes politikas nozarē. Par galveno strukturētā dialoga jaunatnes prioritāti ir izvēlēta jauniešu līdzdalība demokrātijas procesos Eiropā. Turpinot iesāktās iestrādes, arī šogad notiks nacionāla mēroga konsultācijas ar jauniešiem un jaunatnes organizācijām par būtiskiem jautājumi.

Līdz ar to šobrīd Latvijas Jaunatnes padome sadarbībā ar Latvijas Studentu apvienību un Izglītības un zinātnes ministriju kopīgi nodrošina nacionālās darba grupas funkcijas un sākotnēji veic aptauju, lai noskaidrotu jauniešu un jaunatnes organizāciju viedokļus Latvijā par sadarbību ar Austrumeiropas un Kaukāza reģiona valstu jauniešiem (Armēnija, Azerbaidžāna, Baltkrievija, Gruzija, Moldova, Krievijas Federācija, Ukraina), lai varētu izveidot pirmo kopīgo Latvijas jauniešu pozīciju. Aptauju aizpildīt var šeit - <http://ej.uz/ojv2>

Vienlaikus vairāk par strukturēto dialogu un ministrijas sadarbību ar Latvijas Jaunatnes padomi varat lasīt ministrijas mājas lapā: <http://izm.izm.gov.lv/nozares-politika/jaunatne/līdzdaliba.html>.

Kā vēl viena no Polijas prezidentūras prioritātēm ir izvirzīta starpnozaru sadarbības jaunatnes jomā attīstība starptautiskā līmenī, arī Latvija īpašu uzmanību kopš 2010.gada ir pievērsusi starpnozaru sadarbības attīstībai nacionālā un vietējā līmenī, jo jauniešu dzīves kvalitāti ietekmē tādu nozaru jautājumi kā nodarbinātība, kultūra, izglītība, sports u.c.

Notiks biedrību iekļaušana jaunatnes organizāciju sarakstā

Jau iepriekšējā jaunatnes lietu e-žurnāla numurā informējām, ka 2011.gada 15.martā stājās spēkā Ministru kabineta noteikumi „Noteikumi par jaunatnes organizāciju sarakstā iekļaujamajām ziņām un kārtību, kādā biedrības ierakstāmas jaunatnes organizāciju sarakstā” (turpmāk – MK noteikumi). Lai nodrošinātu jaunatnes organizāciju iekļaušanu jaunatnes organizāciju sarakstā atbilstoši MK noteikumu prasībām, IZM ir izveidojusi biedrību iesniegumu izvērtēšanas komisiju, kā arī sakārtojusi komisijas iepriekšējo darbību reglamentējošos dokumentus.

Tiek plānots, ka augustā tiks oficiāli izsludināta biedrību pieteikumu saņemšana, līdz šim IZM aicina biedrības pirms dokumentu iesniegšanas iekļaušanai jaunatnes organizāciju sarakstā izskatīt biedrības statūtus un izvērtēt, vai tie atbilst noteikumos izvirzītajām prasībām, t.i. biedrības atbilstība Jaunatnes likuma 6.panta pirmajai daļai.

Jaunatnes likuma 6.panta pirmā daļa nosaka kritērijus, kādiem biedrībai jāatbilst, lai to uzskatītu par jaunatnes organizāciju:

(1) Jaunatnes organizācija ir **Biedrību un nodibinājumu reģistrā reģistrēta** un jaunatnes organizāciju sarakstā ierakstīta biedrība. Biedrību ieraksta jaunatnes organizāciju sarakstā, ja tā atbilst visiem šādiem kritērijiem:

1) viens no biedrības **statūtos noteiktajiem** darbības mērķiem ir veicināt jauniešu iniciatīvas un līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē;

2) biedrība veic darbu ar jaunatni, un **biedrības statūtos noteiktie darbības uzdevumi atbilst vismaz trim Jaunatnes likuma 2.¹ panta trešajā daļā noteiktajiem pamatuzdevumiem;**

3) biedrībā **vismaz divas trešdaļas biedru ir bērni un jaunieši** vai arī vairākas biedrības, kurās kopā vismaz divas trešdaļas biedru ir bērni un jaunieši;

4) biedrības **valdē ir nodrošināta jauniešu līdzdalība**, un šīs līdzdalības kārtība noteikta biedrības statūtos.

Ar MK noteikumiem var iepazīties IZM mājas lapā: <http://izm.izm.gov.lv/normativie-akti/mk-noteikumi/3753.html>

Papildu jautājumu gadījumā aicinām sazināties ar Izglītības un zinātnes ministrijas Politikas koordinācijas departamenta Jaunatnes politikas nodaļas pārvaldes vecāko referenti **Eviju Čudari** (+371 67047981; evija.cudare@izm.gov.lv).

Uzsākta Latvijas-Šveices sadarbības programma „Atbalsts jaunatnes iniciatīvu attīstībai attālos vai mazattīstītos reģionos”

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Beidzot, 2011.gada 30. maijā, Šveices Konfederācijas vēstniece Latvijā Gabriela Nuci Sulpicio (Gabriela Nūdzi Sulpizio) un Finanšu ministrijas valsts sekretāra vietnieks Aleksandrs Antonovs parakstīja Latvijas – Šveices sadarbības programmas „Atbalsts jaunatnes iniciatīvu attīstībai attālos vai mazattīstītos reģionos” projekta līgumu par finansējuma piešķiršanu jauniešu centru izveidei un apmācībām jauniešiem un jaunatnes darbiniekiem.

Projekts „Atbalsts jaunatnes iniciatīvu attīstībai attālos vai mazattīstītos reģionos” ietver divas komponentes. Pirmās komponentes ietvaros paredzēts izveidot **17 multifunkcionālus jauniešu centrus dažādās Latvijas Republikas pašvaldībās**, kuru iesniegtie projekti tika apstiprināti 2010. gada augustā Izglītības un zinātnes ministrijā. Jaunizveidotie multifunkcionālie jauniešu centri ar neformālās izglītības metodēm veicinās atbalstu jauniešu iniciatīvām, nodrošinot uz jauniešiem orientētus pasākumus un piedāvājot iespējas brīvā laika lietderīgai izmantošanai. Jauniešu centri būs arī informācijas ieguves punkts un atbalsta vieta jaunatnes organizāciju aktivitātēm reģionos.

Savukārt projekta otrā komponente ietver **apmācības un pasākumus jauniešiem un jaunatnes darbiniekiem, kā arī metodisko apmācību materiālu izstrādi**. Jau šogad, 2011. gada otrajā pusē, Latvijas-Šveices sadarbības programmas ietvaros plānotas pirmās apmācības jauniešiem un jaunatnes darbiniekiem. Kopumā līdz 2017. gadam papildus apmācībām jauniešiem un jaunatnes darbiniekiem un apmācību metodisko materiālu izstrādei plānotas arī reģionālās konferences, starptautiskā konference, kā arī reģionālie un nacionālie forumi.

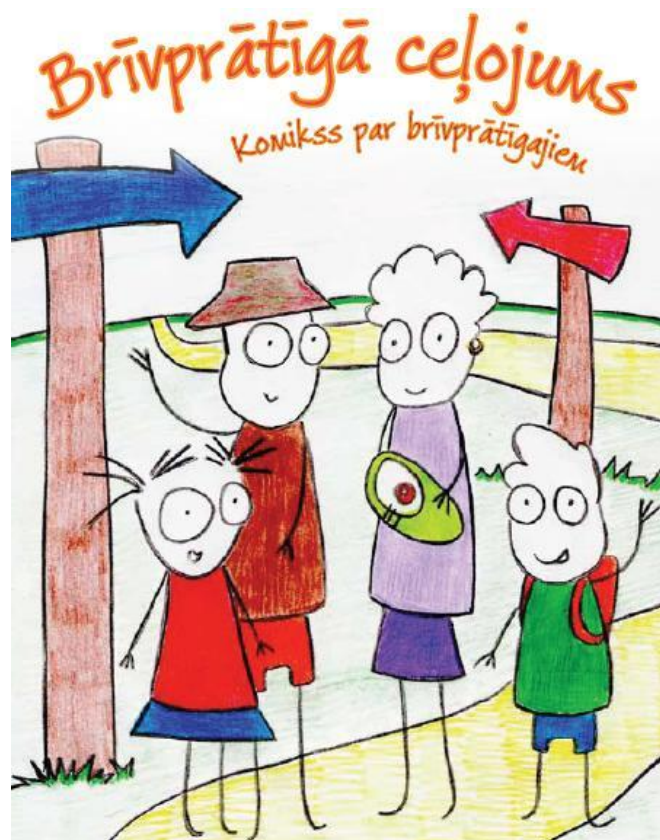
Projektu kopumā plānots īstenot līdz 2017.gadam, taču jauniešu centrus paredzēts izveidot līdz 2013. gadam. Projekta īstenotājs ir v/a „Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra”. Kopējais projekta finansējums ir ap 2,6 miljoni latu (0,4 miljonu latu - Latvijas Republikas nacionālais līdzfinansējums).

Latvijas – Šveices sadarbības programmu „Atbalsts jaunatnes iniciatīvu attīstībai attālos vai mazattīstītos reģionos” finansē Šveices Konfederācija no Latvijas un Šveices sadarbības programmas līdzekļiem paplašinātajai Eiropas Savienībai.

Informācija pārpublicēta no www.jaunatne.gov.lv.

Savu darbību aprīlī uzsāka Eiropas Brīvprātīgā darba gada oficiālā mājas lapa Latvijā: www.ebdg2011.izm.gov.lv. Mājas lapā ir pieejama informācija par Eiropas gada mērķiem, aktualitātēm, ir iespēja lejuplādēt informatīvos materiālus par brīvprātīgo darbu un citus saistošos dokumentus. Īpašs ir publicētais komikss „Brīvprātīgo ceļojums”, kura varoņi piedāvā doties aizraujošā ceļojumā, kas atklāj, kas ir brīvprātīgais darbs un kādā veidā tas izpaužas.

Eiropas gada 2011 publicitātes pasākumi tiek iedalīti 12 pieturās, kas atbilst attiecīgajam kalendārajam mēnesim. Iepriekšējā jaunatnes lietu e-žurnālā jau informējām par notikušajām būtiskākajām gada aktivitātēm. Šoreiz pastāstīsim par aktivitātēm „Eiropas” pieturas un „Reģionu” pieturas ietvaros, kas notika un vēl tikai notiks.

Eiropas Savienības Dārza svētki

8.maijā Rīgā, Vērmanes dārzā, Eiropas nedēļas Latvijā ietvaros notika Eiropas Savienības (ES) Dārza svētki, kurus kopumā apmeklēja aptuveni 20 000 cilvēku. Dārza svētki notiek jau trešo reizi par godu Eiropas dienai, kas tiek atzīmēta 9.maijā.

Šogad Dārza svētki tika veltīti tieši brīvprātīgā darba iespējām Latvijā un citās ES dalībvalstīs. Dārza svētku apmeklētājiem 11 tematiskajās teltīs bija iespēja uzzināt par brīvprātīgo darbu sociālajā, veselības, vides, kultūras un mākslas, sporta un aktīvās atpūtas, izglītības un starptautiskās sadarbības jomā.

Visas dienas garumā notika arī spēle "Piedalies" - katrā tematiskajā teltī dalībniekiem vajadzēja izpildīt divus uzdevumus un par to saņemt uzlīmes, lai varētu piedalīties vērtīgu balvu izlozē. Kopumā svētku apmeklētājiem tika nodrošinātas 70 balvas - ceļojums, divritenis, grāmatas, mākslas darbi un citas.

Iemācies un māci citiem!

Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) Jaunatnes politikas nodaļa kā Eiropas gada 2011 koordinējošā institūcija Latvijā, tematiskajā teltī "Iemācies un māci citiem" informēja apmeklētājus par gada mērķiem, uzdevumiem un plānotajiem pasākumiem, kas līdz gada beigām norisināsies visā Latvijā. Kopā ar IZM Jaunatnes politikas nodaļas pārstāvjiem visas dienas garumā teltī darbojās un par savām aktivitātēm apmeklētājus informēja Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība, Britu padome Latvijā, Latvijas Studentu apvienība, ISIC Latvija, Rīgas Skolēnu dome, kā arī brīvprātīgie jaunieši no Vācijas vēstniecības Latvijā un ekspertes par veselīgas pārtikas programmu skolēniem "Food 4You" no Itālijas vēstniecības Latvijā.

Foto: Rīgas skolēnu dome

Vienlaikus Dārza svētku apmeklētāji kopā ar Rīgas Skolēnu domes jauniešiem sacerēja Brīvprātīgo himnas vārdus, to kopīgi varēja iedziedāt jebkurš teltis apmeklētājs, nopelnot balvu ar portāla www.jaunatneslietas.lv logotipu. Savukārt mazākie Dārza svētku apmeklētāji teltī varēja izkrāsot mazo komiksu bērniem "Brīvprātīgā ceļojums", kas stāsta par brīvprātīgā darba iespējām bērniem kopā ar saviem vecākiem.

Ja arī Jūs plānojat 2011.gada laikā kādu aktivitāti brīvprātīgā darba jomā, tad IZM ir pieejami dažādi informatīvi materiāli un suvenīri, kuri varētu tikt izmantoti pasākumu laikā. Nepieciešamības gadījumā lūdz sazināties ar Politikas koordinācijas departamenta Jaunatnes politikas nodaļas pārvaldes vecāko referenti **Eviju Čudari** (+371 67047981; evija.cudare@izm.gov.lv).

Publiskās diskusijas reģionos

Eiropas gada 2011 ietvaros vasaras mēnešos - jūnijā, jūlijā un augustā - Izglītības un zinātnes ministrija kopā ar Eiropas gada 2011 vadības komitejas pārstāvjiem organizē 5 apaļo galdu diskusiju ciklu Latvijas reģionos – Daugavpilī (Latgale), Valkā (Vidzeme), Jelgavā (Zemgale), Ventspilī (Kurzeme) un Rīgā.

Diskusiju kopējais mērķis ir noskaidrot brīvprātīgā darba labvēlīgas vides veidošanas nosacījumus katrā reģionā, visos plānošanas reģionos diskusiju pirmo daļu veltot kopīgai tēmai. Savukārt diskusiju otrajā daļā nevalstisko organizāciju un pašvaldības pārstāvji apzinās konkrētā reģiona brīvprātīgā darba attīstības tendences un iespējamus risinājumus brīvprātīgā darba izmantošanā. Diskusijas moderē pieredzējušs žurnālists Gundars Rēders. Diskusiju rezultātā pārrunātie jautājumi un piedāvātie risinājumi tiks apkopoti un pārrunāti noslēguma diskusijā Rīgā, kā arī tiks aktualizēti un prezentēti plašākai sabiedrībai interaktīvajā konferencē, kas plānota š. g. 25.novembrī Rīgā.

Foto: apaļā galda diskusija Daugavpils pilsētā.

Š.g. 14. jūnijā Daugavpils pilsētas domes konferenču zālē notika pirmā apaļā galda diskusija, kuras laikā tika plaši pārstāvēts nevalstisko organizāciju sektors - biedrība „Latvijas Sarkanais krusts”, Latvijas Poļu savienība „Promēņ”, biedrība „Varavīksne”, jauniešu klubs „Par to”, biedrība „Odin Vita”. Minētajā diskusijā piedalījās arī Izglītības un zinātnes ministrijas Politikas koordinācijas departamenta direktore, Daugavpils pilsētas domes priekšsēdētāja, Daugavpils pilsētas Kultūras pārvaldes vadītāja, Daugavpils Universitātes Veselības veicināšanas centra vadītāja, Daugavpils pilsētas Izglītības departamenta, kā arī Sociālo lietu departamenta pārstāvji.

Diskusijas laikā tika izteikti priekšlikumi Daugavpils pašvaldības iestādēs organizēt regulārus informatīvus pasākumus, piemēram, Brīvprātīgā darba atvērto durvju dienas, lai informētu jauniešus un bezdarbniekus. Lai brīvprātīgā darba veikšanā motivētu iesaistīties studējošos jauniešus, tika izteikts priekšlikums izstrādāt juridisku dokumentu – brīvprātīgā darba apliecību, kurā tiek norādīts brīvprātīgā darbā pavadīto stundu skaits, gūto prasmju un iemaņu uzskaitījums. Šī apliecība pēc studiju beigām būtu oficiāls pierādījums tam, ka jauniešis ir ieguvis profesionālo pieredzi. Kāda Daugavpils iedzīvotāja ierosināja pilsētā nodibināt „Zaļo patruļu“, kas nodrošinātu kārtību un rūpētos par tīrību pilsētā. Šajā patruļā varētu apvienoties dažāda vecuma iedzīvotāji.

Diskusijas dalībnieki brīvprātīgā darba labvēlīgas vides veidošanai rosina izveidot vienotu **koordinēšanas sistēmu** starp brīvprātīgā darba organizētājiem un īstenotājiem, ko var pielāgot attiecīgā pašvaldībā, bet tajā pat laikā tā būtu saistoša valsts mērogā. Būtu arī nepieciešams vienoties par vienu, visiem saprotamu, brīvprātīgā darba jēdzienu, kā arī izveidot brīvprātīgā darba uzskaites sistēmu, ko izmantotu visas brīvprātīgā darba organizēšanā un īstenošanā iesaistītās puses. Šī sistēma ļautu izmantot iegūto informāciju gan pašvaldības, gan valsts mērogā, veicinot brīvprātīgā darba nozīmi un popularizējot tā priekšrocību darba tirgū. Patlaban pie šādas uzskaites sistēmas strādā Rīgas dome ar mērķi ieviest vienotu brīvprātīgā darba apliecināšanas sistēmu Rīgas reģionā. Šajā kontekstā būtu svarīgi pārņemt citu pašvaldību labās prakses piemērus un pielāgot atbilstoši sava reģiona specifikai.

Nepieciešams arī izstrādāt **likumdošanas ieteikumus** un brīvprātīgā darba administrēšanas nosacījumus brīvprātīgā darba izmantošanas paplašināšanai. Šobrīd brīvprātīgā darba plašāku pielietošanu ierobežo likumu nepilnības un neskaidrības līgumu noformēšanā un savstarpējo attiecību definēšanā starp brīvprātīgā darba devēju un brīvprātīgā darba veicēju.

Tāpat **jāpalielina valsts, pašvaldību un sabiedrības kopumā izpratne** par brīvprātīgā darba iespējām, jāveic izglītojošais un informatīvais darbs ar jauniešiem un vecākiem, lai veidotu izpratni par brīvprātīgo darbu. Viens no galvenajiem motivējošiem faktoriem, kas varētu uzrunāt Daugavpils jauniešus un pieaugušos, ir organizācijas reputācija, piederības sajūta un ieguvumi, ko sniedz brīvprātīgais darbs.

Nākamā apaļā galda diskusija notika **2011.gada 8.jūlijā Valkas novada domes sēžu zālē**, vienkopus pulcējot Valkas novada nevalstisko organizāciju (NVO) sektora ekspertus, dažādu nozaru ekspertus no pašvaldības un valsts iestādēm.

Valkas novada diskusijas rezultātā izkristalizējās, ka nepieciešams **izveidot vietēja mēroga labo ideju koordinācijas centru**, kurš veicinātu NVO attīstību, koordinējot labo ideju un prakses apmaiņu starp NVO, nodrošinot informāciju, palīdzot vietējam NVO iegūt līdzekļus nepieciešamā aprīkojuma iegādei, piemēram, ratiņkrēslus, speciāli aprīkotus autobusus invalīdu pārvadāšanai u.c. Vienlaikus **jāveido ciešāku un koordinētāku sadarbību** starp dažādām NVO un pašvaldību iestādēm.

Foto: apaļā galda diskusija Valkas pilsētā.

Vienlaikus diskusijas locekļi secināja, ka brīvprātīgajā darbā būtu nepieciešams vairāk iesaistīt seniorus, kuri ir gatavi dalīties ar savu pieredzi un zināšanām. Valkas novada iedzīvotāji uzsvēra nepieciešamību **attīstīt NVO darbībā iesaistīto zināšanas par brīvprātīgā darba organizēšanu** un citiem aktuāliem jautājumiem, organizējot pieredzes apmaiņas vai labās prakses seminārus. Kā arī **veicināt skolēnos izpratni par brīvprātīgo darbu**. Sociālo zinību stundās detalizētāk apzināt un diskutēt par brīvprātīgā darba iespējām Valkā, kur jaunieši var iesaistīties kā brīvprātīgie savā brīvajā laikā. Tā kā diskusijā aktīvi piedalījās tieši Valkas novada NVO sektora pārstāvji, varēja secināt, ka šāda veida diskusijām starp pašvaldības iestādēm un NVO ir jānotiek biežāk.

Pašas NVO atzina, ka ir **jādarbojas daudz proaktīvāk**, tiekoties ar vietējo skolu jaunatni un cita vecuma iedzīvotājiem, dodoties uz skolām, bērnu dārziem, lai no bērnības izglītotu jauno paaudzi. Nepieciešams izmantot dažādus novadā notiekošos un plānotos pasākumus, kur stāstīt par savu organizāciju, organizēt dažādas aktivitātes, kurās ikvienam ir iespēja izmēģināt savas spējas un prasmes. Brīvprātīgajiem ir jāveido **personīgs kontakts** ar cilvēkiem un jāstāsta gan draugiem, gan kaimiņiem un paziņām par savu pieredzi, jo tieši individuāla saruna ar konkrēto cilvēku un cilvēciskais faktors ir viens no labākajiem motivātoriem brīvprātīgo iesaistē.

Nākamā apaļā galda diskusija notiks 12.augustā Ventspilī, pulcinot brīvprātīgos un brīvprātīgā darba devējus, savukārt 25.augustā Jelgavā.

Vislatvijas konkursa izsludināšana jaunatnes dienā

2011.gada otrajā pusē tiks īstenoti dažādi pasākumi brīvprātīgā darba veicināšanai un popularizēšanai. Viens no tiem tiks veltīts tieši jauniešiem vecumā no 15 – 21 gadam, pievēršot jauniešu uzmanību brīvprātīgā darba iespējām.

Plānots, ka 2011.gada 12.augustā starptautiskajā jaunatnes dienā tiks izsludināts **Vislatvijas jauniešu video reklāmu brīvprātīgā darba popularizēšanai konkurss „Iesaisties”**, kuru organizē korporatīvo komunikāciju aģentūra „2C” (oficiālais partneris Eiropas gada integrētās mārketinga kampaņas nodrošināšanā) sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju.

Konkurss notiks laikā no 2011.gada 12.augusta līdz 2011.gada 1.novembrim. Piecu labāko konkursa darbu dalībnieki balvā iegūst jaudīgu portatīvo datoru ar interneta pieslēgumu uz gadu. Labākie konkursa darbi tiks sumināti 2011.gada 25.novembrī interaktīvās konferences laikā Rīgā. Papildu informācija par konkursu būs atrodamā konkursa oficiālajā mājas lapā www.iesaisties.lv un Eiropas gada oficiālajā mājas lapā <http://ebdg2011.izm.gov.lv/>.

JAUNATNES IEKUSTINA!

Eiropas Jaunatnes nedēļas 2011 laikā visā Latvijā notika vairāk nekā 70 dažādu pasākumu jauniešiem, kad katrs interesents varēja iegūt noderīgas zināšanas, prasmes un pieredzi vai jaunus domubiedrus. Jaunieši apmeklēja gan informatīvus seminārus par jauniešu iespējām Latvijā un Eiropā, gan izglītojošus un sportiskus orientēšanās pasākumus, gan informatīvi izklaidējošus pasākumus, kā arī diskusijas starp jauniešiem un politiķiem.

Vai patiešām „Mums pieder debesis”?

Fotokonkurss „**Jaunatne kustībā**” noritēja visā Latvijā jau kopš marta, kad jauniešiem bija iespēja izpaust savu redzējumu par tēmu „Jaunatne kustībā”. Konkursa uzvarētājs **Nauris Vasiļevskis (17 gadi)** no Saldus ieguva 1. vietu ar savu darbu „Mums pieder debesis”.

Nauris stāsta, ka piedalījies jau daudzos fotokonkursos. Tādējādi viņš vēlas parādīt cilvēkiem savus darbus un uzzināt viņu vērtējumu. „Aktīvi piedalos skolas fotokonkursos un vairākos esmu uzvarējis. Pirms dažiem gadiem piedalījos *Windows* fotokonkursā, kur uzvarēju ar divām fotogrāfijām, kas tika iekļautas *Windows 7* ekrāntapešu klāstā.” Nauris aktīvi iesaistās arī fotokluba „Es daru” dzīvē un čakli rosās mājas darbos.

Ko Nauris saka par „Jaunatni kustībā” un jauniešu iespējām? „Vārdus – jaunatne kustībā – saprotu kā jaunatni ar aktīvu dzīvesveidu, kas kaut ko dara, piedalās un veido. Tā noteikti nav jaunatne, kas lielāko dienas daļu pavada pie datora ekrāniem, spēlējot spēles vai pavadot laiku internetā. Jauniešiem iespējas ir diezgan plašas, sākot no apmaiņas studijām līdz pat brīvprātīgajam darbam un citiem projektiem. Tikai – ja vien paši jaunieši to saprastu un iesaistītos šādos projektos! Vienīgais – noteikti jāuzklausa jauniešu pašu vēlmes un jāveido projekti tieši pēc jauniešu iniciatīvas.”

Kādas izjūtas izdzīvoja orientēšanās pasākuma „Jaunatne kustībā” uzvarētājkomanda *Euro&roll* no Dobeles?

19. maijā orientēšanās un piedzīvojumu pasākumā savus spēkus varēja pārbaudīt tie, kam patīk vienā dienā visu uzzināt, saprast, piedzīvot un satikt citus jauniešus. Jauniešu komandas Rīgas pilsētvidē meklēja fotopunktus, veica izaicinājuma uzdevumus un prātoja savu stratēģiju uzdevumu izpildei.

Elza Vildaus (17 gadi), Laura Strode (18 gadi), Annija Kublinska (17 gadi) un Anna Vildaus (16 gadi) – uzvarētājkomanda *Euro&roll*: „Nolēmām piedalīties orientēšanās sacensībās, lai izmēģinātu savus spēkus galvaspilsētā. Iepriekšējā dienā piedalījāmies „Skrējienā pa Eiropu” Dobelē. Tajā savācām visu iespējamo punktu skaitu un ieguvām uzvarētāju titulu. Tā bija liela motivācija piedalīties nākamajās sacensībās. Esam iepriekš piedalījušās un pat pašas veidojušas orientēšanās pasākumu, bet tik apjomīgās un ilgstošās sacensībās bijām pirmoreiz.

Lielas, pozitīvas emocijas mums bija brīdī, kad centāmies apmainīt ārzemju valūtu. Kur vien gājām, nekur tas neizdevās. Tad nejauši pie mums pienāca kāda sieviete un apvaicājās, kā mums sokas. Lielākais brīnums bija tas, ka šī sieviete nesen bija atbraukusi no ārzemēm. Mēs nenojautām, ka arī Latvijā tā var notikt – reizēm var satikt atsaucīgus cilvēkus! Liels paldies viņai!

Kopumā mums patika sacensības, un visspilgtāk prātā paliks Rīgas ielu mazās lietišas, kuras tik ļoti vajadzēja atrast un ieraudzīt. Nesen mēs par to pārliecinājāmies, ejot pa vienu no tām, – nevar vairs nepamanīt toreiz atrastās lietas. Mēs šeit atbraucām, lai piedalītos priekā pēc un pavērotu savus spēkus. Rezultāti mūs ļoti pārsteidza, jo neviena neko tādu nebija iedomājusies. Veiksme todien bija ar mums!”

Kas izrunāts, dzerot Kafiju ar politiķiem?

20. maijā Ģertrūdes ielas teātrī neformālā diskusijā „Kafija ar politiķiem” tikās tie jaunieši un politikas veidotāji, kuriem rūp zemā jauniešu līdzdalība un kuriem ir idejas un vēlme domāt, kā šo jautājumu risināt. Neformālā gaisotnē, bet ar sekmīgiem rezultātiem klātesošie pārrunāja abām pusēm aktuālus jautājumus, līdz ar to stiprinot sadarbību. Diskusijā tika radītas un apspriestas idejas, kā veicināt jauniešu līdzdalību.

Diskusijā piedalījās ap 100 cilvēku, tostarp jaunieši – gan kā jauniešu organizāciju pārstāvji, gan individuāli interesenti no Rīgas, Varakļāniem, Saldus, Limbažiem, Siguldas un Gulbenes, – kā arī politiķi no visām Saeimā pārstāvētajām partijām.

Pasākums notika pēc *Open Space* metodes, kad katrs varēja būt eksperts un piedāvāt savu redzējumu un arī problēmu risinājumus. Diskusiju enerģiski vadīja Eiropas kustības Latvijā prezidents Andris Gobiņš.

Diskusijā jaunieši par aktuālākajām Latvijas jaunatnes un valsts problēmām atzina **jauniešu motivāciju atgriezties vai palikt Latvijā, jauniešu līdzdalību pašvaldības lēmumu pieņemšanā un jauniešu organizāciju stiprināšanu.**

Apskatot vienu no diskusijas „Kafija ar politiķiem” definētajām problēmām – **jauniešu motivācija atgriezties vai palikt Latvijā** –, klātesošie apsprieda jautājumus par augstākās izglītības kvalitāti un studiju maksu, atbalstu jaunajām ģimenēm, kā arī valsts mērķu trūkumu, kas jauniešiem liedz saskatīt valsts nākotni un iespējas.

Par otru aktuālāko problēmu diskusijas laikā kļuva jautājums – **kādas ir jauniešu iespējas ietekmēt pašvaldības lēmumus?** Šī tēma izauga no Limbažu jauniešu pieteiktās problēmas un palīgā sauciena – kā nepieļaut skolas slēgšanu?! Pēc konsultācijām ar politiķiem un ierēdņiem jaunieši kā iespējamus risinājumus definēja dialoga veidošanu ar pašvaldību, tostarp komunikācijas uzlabošanu, iepazīšanos ar ekonomiskajiem aprēķiniem un tiesiskās palīdzības saņemšanu.

Diskusijas dalībnieki saskatīja arī **jauniešu organizāciju stiprināšanas nepieciešamību.** Problēmas risināšanu diskusijas dalībnieki redz rīkoto aktivitāšu regularitātē, dažādu organizāciju kopīgu pasākumu īstenošanā un stiprāko un vājāko organizāciju apvienošanā.

Kopumā diskusijas „ideju tirgum” jaunieši un politiķi pieteica 13 tēmas, tostarp:

- jauniešu informēšana par pasākumiem jaunatnei,
- latviskās pašapziņas celšana,
- jauniešu pašpārvalžu stiprināšana,
- partiju potenciāls reālas darbošanās un ietekmēšanas iespēju nodrošināšanā,
- kā sasniegt rezultātu nevis gaidot, bet darot,
- jauniešu viedokļa ietekme uz pašvaldību reformu jautājumiem,
- kāpēc aktīvie Latvijas jaunieši „pazūd” izglītības sistēmā,
- skolas formu ieviešana,
- konfesiju ietekme uz izglītības saturu,
- jauniešu organizāciju stiprināšana,
- jaunieši – bezdarbnieki,
- kas, kurš un kā motivēs jauniešus atgriezties vai palikt Latvijā,
- kā jauniešu idejas novirzīt līdz lēmumu pieņēmējiem.

Ceram, ka šī diskusija veicinās turpmāko dialogu starp jauniešiem un politiķiem, un, ņemot vērā abu pušu izteiktās vēlmes, rudenī varētu notikt diskusijas „Kafija ar politiķiem” otrais raunds.

Ko par diskusiju saka paši „Kafija ar politiķiem” dalībnieki?

Kaspars Eiduks (Varakļāni): „Lielākais ieguvums bija pavisam jaunam un citādas zināšanas par lietu kārtību un kā panākt to, ko esi iecerējis. Pēc šīs diskusijas, kas risinājās ļoti interesantā un saistošā veidā, mans redzesloks ir daudzkārt paplašinājies. Šī bija mana pirmā šāda veida diskusija, un ceru, ka varēšu piedalīties vēl daudzās tādās.

Saistoši šķita tas, ka jaunieši varēja dalīties iespaidos un komunicēt ar politiķiem. Ļoti interesants bija arī diskusijas veids, kas ļāva katram pašam izvēlēties, ko un par ko diskutēt, tāpēc beigās var nonākt pie daudz skaidrākiem secinājumiem un atziņām.

Šādi pasākumi ir nepieciešami tādēļ, lai nevis politiķi domātu, kas jauniešiem vajadzīgs, bet jaunieši paši gan kopā ar politiķiem, gan savā starpā varētu precīzi definētu, ko viņi vēlas, un tieši šādās diskusijās arī uzzinātu, kā panākt iecerēto.”

Sanda Ozoliņa (Varakļāni): „Manuprāt, tādām sarunām būtu jēga tad, ja politiķi patiešām ieklausītos jauniešu domās par situāciju valstī, bet, ja viņi to dara, lai paaugstinātu savus reitingus, tad tādām sarunām nav jēgas. Kopumā šis pasākums man ļoti patika, un pagaidām uz to visu es skatos cerīgi. Lielākais ieguvums bija tiešais kontakts ar cilvēkiem, kas var ietekmēt Latvijā notiekošo, un tas, ka es varēju izteikt savas domas. Saistoši šķita brīvā gaisotne un ieinteresētība gan no jauniešiem, gan politiķiem. Pasākumā „Kafija ar politiķiem” lielākais pārsteigums bija tas, ka tiešā saskarsmē šie cilvēki ir daudz pretimnākošāki un atsaucīgāki, nekā izskatās TV ekrānā.”

Aleksandrs Sakovskis (10. Saeimas deputāts): „Pati ideja veicināt ciešāku sadarbību un komunikāciju ar jaunatni ir apsveicama. Mūsdienās, kad vēl arvien vairāk jauniešu brauc prom no Latvijas, ir svarīgi apturēt šo procesu un saprast, ko mēs, politiķi, varam darīt viņu labā.

Pirmais uzdevums, kas mums jāatrisina kopīgiem spēkiem, ir jaunu darbavietu radīšana studentiem un skolēniem, jo tieši šīm kategorijām ir visgrūtāk atrast savu pirmo darba vai prakses vietu. No jauniešiem ir atkarīga mūsu nākotne, jo tieši viņi pelnīs naudu mūsu pensijām un attīstīs Latviju nākotnē.

Tieši no jauniešiem atkarīgs, cik veiksmīgs būs Latvijas stāsts, tāpēc nevaram pieļaut to, ka jaunieši pamet savu dzimteni, meklējot laimi citur. Pateicoties „Kafijai ar politiķiem”, es uzzināju daudz vairāk par jauniešu aktualitātēm un veidiem, kā iesaistīt jaunus cilvēkus lēmumu pieņemšanas procesā.

Viena no galvenajām problēmām, ko es saredzēju, – jaunieši Latvijas politiku uzskata par kaut ko ļoti netīru, lai tajā iesaistītos, un viņi domā, ka kaut ko mainīt – tas ir bezcerīgs pasākums. Bet es pasākuma gaitā arī uzsvēru, ka jauniem cilvēkiem ar labiem nodomiem ir jāiet politikā, jo kurš tad cits ievēdīs tur kārtību, kurš mainīs ierasto nepareizo politisko praksi, kad politiskie lēmumi nav skaidri un saprotami tautai?! Jūsu iniciatīva ir ārkārtīgi svarīga un noteikti atbalstāma arī turpmāk!”

Foto: Aleksandrs Sakovskis (10. Saeimas deputāts)

Par to, kā Eiropas Jaunatnes nedēļa ieskanējās Latvijas reģionos, klāsta Liepājas piemērs – jauniešiem dāvātā radošā, oriģinālā, plašā un daudzveidīgā aktivitāšu programma.

Kā tika aizvadīta Eiropas Jaunatnes nedēļa Liepājā?

Eiropas Jaunatnes nedēļas pasākumus Liepājā organizēja biedrība „Radi vidi pats” sadarbībā ar Liepājas Jaunatnes centru. Nedēļas aktivitātes ievadīja fotokonkursa „Jaunatne kustībā” darbu izstāde Vides mājā 6. maijā, taču centrālie pasākumi sākās ar kino vakaru 15. maijā. **Kino vakarā „Jaunietis uz lielā ekrāna”** neformālā gaisotnē tika demonstrēti video par jauniešu iespējām un arī pašu jauniešu veidotie video darbi. Filmu programmā, kas veidota, balstoties uz jauniešu iniciatīvu, tas ir, iepriekš iesūtot pašu veidotos

videomateriālus, tika iekļautas dažāda žanra – dokumentālās, mākslas un animācijas – filmiņas no Liepājas, Baldones, Aizputes, Rīgas, Itālijas un Spānijas. 16. maijā jaunieši demonstrēja savus talantus, hobijus un prasmes **atvērtaajā telpā „Jaunietis jaunietim”**, kur jaunieši muzicēja, žonglēja un spēlēja galda spēles. Notika arī mantu mītava un ērmriteņu apskate, kā arī piedāvāta informācija par Eiropas Brīvprātīgo darbu.

RADOŠI. Liepājas jaunieši demonstrē savus talantus, hobijus un prasmes atvērtaajā telpā „Jaunietis jaunietim”.

17. un 18. maijā Liepājas Jaunatnes centrā jaunieši iepazīs ar Loesjes mākslu, tās būtību, metodēm un paši izmēģināja spēkus **„Balti melnās revolūcijas”** rezultātu radīšanā, veidojot īsus, domājošus tekstus. Rezultātā tapa vairāki Loesjes teksti: „Pieaugušajam pulkstenis – bērnam laiks”, „Pirms pacel roku, pacel savu cilvēcību”, „Izmet tīklus idejām”, „Beztablešu veselība”, „Vai mammu uzlādēji” un citi.

IEPAZĪSTOT LOESJES MĀKSLU. „Balti melnā revolūcija”

„Ar saviem teksta darbiem devāmies Liepājas ielās un uzņēmām brīnišķīgas fotogrāfijas,” teic jaunieta **Annija Līga Daize.** „Jāsaka, ka Loesjes māksla ir ārkārtīgi interesanta un iedvesmojoša, tāpēc iesaku to pamēģināt ikvienam!”

19. maijā Liepājā norisinājās **veloorientēšanās „Piešķir ritenim spārnus”**, kuras mērķis bija iepazīstināt jauniešus ar brīvprātīgā darba iespējām Liepājā. Veicot dažādus uzdevumus, dalībnieki apmeklēja desmit Liepājas organizācijas, kurām nepieciešami brīvprātīgie palīgi. Kopumā jaunieši par orientēšanos izteicās atzinīgi, norādot, ka esot bijis noderīgi uzzināt par iespējām darboties Liepājā, ko nākotnē noteikti izmantošot. Arī organizācijas pauda gandarījumu, ka Liepājā ir jauki, atvērti un entuziasma pilni jaunieši. Eiropas Jaunatnes nedēļas aktivitātes Liepājā noslēdzās 20. maijā ar **Improvizācijas teātri** pilsētas ielās.

„Eiropas Jaunatnes nedēļa” Liepājā parādīja, ka šādas un līdzīgas aktivitātes pilsētā ir nepieciešamas, kaut vai tā iemesla dēļ, lai parādītu, ka jaunieši nav izmiruši, bet ir tepat līdzās,” norāda **Liepājas Jaunatnes centra direktors Pāvels Jurs.**

Informatīvs seminārs projektu iesniedzējiem

Foto: Liepājas Jaunatnes centrā

„Tajā pašā laikā tas ir arī liels izaicinājums, jo ir grūti prognozēt apmeklētību un līdzdalību. Salīdzinājumā ar pagājušo gadu, kad Eiropas Jaunatnes nedēļa tika atzīmēta tikai vienu dienu, šogad aktivitātes izvērtās nedēļas garumā. Kopumā novērots pasīvs apmeklējums, taču ļoti būtisku lomu aktivitāšu apmeklējumā spēlēja Jaunatnes nedēļas norises laiks – Liepājas jauniešiem šie datumi, kas ir Eiropas noteikti, nebūt nav draudzīgi: skolās notiek atzīmju izlikšana un gatavošanās gala darbiem. Acīmredzot jāizvēlas cits pasākuma formāts, vairs nekoncentrējoties uz aktivitātēm veselas nedēļas ietvaros. Redzam arī pozitīvu tendenci – ir apzināti labi sadarbības partneri, ar kuriem varam rēķināties turpmākajos projektos,” savu viedokli pauž **Liepājas Jaunatnes centra direktors Pāvels Jurs**.

Jauniešu Loesjes tehnikā darinātos tekstus, kā arī fotokonkursa „Jaunatne kustībā” darbus var apskatīt Liepājas Jaunatnes centrā.

V/a „Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra” izsaka sirsnīgu pateicību AS *Tallink Latvija* un visiem citiem iesaistītajiem partneriem Eiropas Jaunatnes nedēļas organizēšanā un atbalstīšanā! Ceram, ka Jaunatnes nedēļas rosīgums un radošuma gars arvien stiprināsies arī gada garumā!

Informāciju sagatavoja: Iluta Stepanova, v/a „Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra” Eiropas Savienības programmu daļas vecākā referente

2011. gada **5. augustā** notiks informatīvs seminārs par **jauniešu apmaiņas un iniciatīvas projektu iesnieguma veidlapu aizpildīšanu** ES programmā „Jaunatne darbībā”. Seminārs notiks Eiropas Savienības mājā, 2. stāvā, Aspazijas bulvāris 28, Rīgā, sākums plkst. 11:00 - par jauniešu apmaiņas projektiem, plkst. 13:00 - par jauniešu iniciatīvas projektiem. Semināru organizē valsts aģentūra „Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra”.

Ja gatavojaties iesniegt projektu uz 1. septembri vai citiem termiņiem, tad seminārs palīdzēs izprast, kā pareizāk aizpildīt projekta iesnieguma veidlapas un budžeta tabulas. Semināra laikā projektu koordinatori interesentus iepazīstinās ar projektu iesnieguma anketām, izskaidros finansēšanas noteikumus, visbiežāk pieļautās kļūdas, kas radušās, aizpildot iesnieguma veidlapas, kā arī atbildēs uz citiem interesentu jautājumiem. Seminārs paredzēts jauniešiem, jaunatnes darbiniekiem un visiem interesentiem, kas vēlas izstrādāt un iesniegt projektu programmā „Jaunatne darbībā” tuvākajā iesniegšanas termiņā.

Semināram var pieteikties līdz **2011. gada 3. augustam**, aizpildot pieteikuma anketu un sūtīt uz e-pasta adresi iluta.stepanova@jaunatne.gov.lv vai uz faksu 67358060. Gaidīsim arī tos, kuri nebūs aizpildījuši anketu un pieteikuši savu dalību, tomēr ir motivēti rakstīt projektu! Sīkāka informācija pieejama pa tālr. 67356251. Pieteikuma anketa un informācija par programmu „Jaunatne darbībā” pieejama mājas lapā www.jaunatne.gov.lv

Sniedzam konsultācijas, iepriekš piesakoties, arī par Eiropas Brīvprātīgā darba, jauniešu demokrātijas projektiem, jauniešu un jaunatnes politikas veidotāju tikšanās projektiem, apmācību un sadarbības tīklu veidošanas un „Jaunatne pasaulē” projektiem. Konsultācijām var pieteikties, zvanot pa tālr. 67358065.

Programma „Jaunatne darbībā” sniedz iespēju darboties neformāli, veidot un īstenot projektus nacionālā un starptautiskā līmenī, sadarboties ar citu valstu jauniešiem, iegūt nozīmīgas prasmes un iemaņas, attīstot jaunatnes jomu Eiropā un Latvijā. Programmas mērķis ir veicināt Eiropas pilsonības apzināšanos un iesaistīt jauniešus Eiropas nākotnes veidošanā.

Starpnozaru sadarbība - atslēga pašvaldības attīstībai

Laikā no 2011.gada 21. – 23.martam Talsu novada pieci speciālisti pārstāvēja Latviju pieredzes apmaiņas seminārā par starpnozaru sadarbības attīstību vietējā mērogā, kas notika Lietuvā un tika organizēts Flandrijas un Baltijas valstu sadarbības protokola jaunatnes jomā 2009. – 2011.gadam ietvaros. Seminārā tika pārstāvētas četru valstu pašvaldības (*Polva* no Igaunijas, Talsi no Latvijas, *Tienen* no Beļģijas, *Jurbarkas* reģions no Lietuvas). Katru delegāciju veidoja pārstāvji no dažādām nozarēm, kas ir iesaistīti darba ar jaunatni plānošanā un īstenošanā savā konkrētā pašvaldībā, piemēram, jaunatnes lietu speciālists, lēmējvara (vietējā domes pārstāvis), kultūras vai sporta speciālists u.c.

Semināra galvenie mērķi bija vienoties par vienotu izpratni: kas ir starpnozaru sadarbība jaunatnes jomā vietējā līmenī; atbildēt uz jautājumu: kāpēc starpnozaru sadarbība ir svarīga; aprakstīt starpnozaru sadarbības modeli (kas ir iesaistīts, kā tas strādā); un labās pieredzes un prakses piemēru apmaiņa starpnozaru sadarbībā.

Visi Talsu novada speciālisti, kas pārstāvēja Latviju starptautiskajā seminārā, ir Talsu novada Jaunatnes lietu konsultatīvās padomes locekļi, kas apliecināja viņu jau esošo sadarbību un iespēju dalīties ar savu darbu kā labo pieredzi.

Pārstāvji no Latvijas:

Dace Upleja – Talsu novada Sociālā dienesta vadītāja
Solvita Ūdre – Talsu novada domes priekšsēdētāja vietniece
Jolanta Feldmane - Valsts policijas Talsu novada nodaļas pārstāve
Līva Tauverka -Štauere - Talsu jauniešu centra jaunatnes darbiniece
Doloresa Lepere – Talsu jaunatnes lietu speciāliste, Jaunatnes lietu konsultatīvās padomes priekšsēdētāja

Pirmie izaicinājumi semināra laikā

Semināra sākotnējā posmā divu apmācītāju vadībā (no Lietuvas un Beļģijas) būtiski bija sasniegt vienotu izpratni par starpnozaru sadarbības būtību un nozīmi jaunatnes jomā, lai turpmāk varētu notikt konkrēts darbs pie rekomendāciju izstrādes, kuras varētu izmantot citas pašvaldībās pārstāvētajās valstīs.

Rezultātā visbūtiskākais izaicinājums bija vienoties nevis par to, kas ir „starpnozaru sadarbība” kā jēdziens, bet „vietējā jaunatnes politika”, jo katrā valstī pastāv dažāds definējums jaunatnes politikai, jaunatnei (vecuma ziņā).

Atbilstoši Latvijas Republikas Jaunatnes likuma 2.pantam **jaunatnes politika** ir visās valsts politikas jomās īstenojamu mērķtiecīgu darbību kopums, kas veicina jauniešu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un dzīves kvalitātes uzlabošanu. Savukārt **darbs ar jaunatni** ir uz jauniešiem orientēts plānotu praktisku pasākumu kopums, kas nodrošina jaunatnes politikas īstenošanu, jauniešu vērtīborientācijas veidošanu un vispārcilvēcisko vērtību nostiprināšanu.

Tā kā jauniešu dzīves kvalitāti ietekmē tik dažādas nozares, ir tik ļoti svarīga dažādu jomu speciālistu sadarbība vietējā līmenī, iesaistot arī nevalstiskās organizācijas un pašus jauniešus. Paši semināra dalībnieki pēc atgriešanās Latvijā arī atzina, ka katrai valstij un arī pašvaldībai situācija jaunatnes jomā ir atšķirīga, bet tomēr bija iespējams mācīties un apmainīties ar pieredzi, lai katra pašvaldība varētu paņemt no semināra idejas, kuras ieviest savā praksē. Seminārā tika pārrunāta praktiskā pieredze sadarbības jomā katrā pašvaldībā, pozitīvie un negatīvie piemēri, zīmētas struktūras un veidoti plāni ideālajam modelim. Talsu novada pašvaldības pārstāvju grupai radās vairākas konkrētas idejas, kuras ir plānots īstenot tuvākā nākotnē, kā viena no tām ir Lietuvas pilsētas *Alytas* prakse: Jaunatne lietu konsultatīvajai padomei tiek piešķirts budžets, kas paredzēts jauniešu projektiem. Jaunatnes lietu konsultatīvā padome izstrādā projekta nolikumu un izvērtē iesniegtos jauniešu projektus un piešķir finansējumu.

Foto: Talsu novada pārstāves.

Pieredzes vizīte Lietuvas pašvaldībās

Semināra trešā diena tika veltīta pieredzes apmaiņas vizītei ārpus semināra norises vietai (*Daugirdiškės*), semināra dalībniekiem bija iespēja iepazīt divu pašvaldību pieredzi *Alytas* pilsētas un *Trakai*. Tikšanās notika pilsētas domē, satiekoties ar pilsētas jaunatnes organizāciju pārstāvjiem, vietējo jaunatnes lietu speciālistu un domes pārstāvjiem. Kopumā jaunieši tāpat kā Latvijā vidēji ir 20 – 21 % no kopējā iedzīvotāja skaita, jaunieši ir aktīvi un iesaistās dažādos projektos, kā konkrētās pilsētas (pašvaldības) tēla veidošanā.

Piemēram, *Alytas* pašvaldībā ir izveidots konkrēts fonds jauniešu projektiem, kuru prioritātes ir jauniešu brīvā laika piedāvājuma attīstība, jaunatnes aktivitātes. Līdzīgi kā Latvijā arī Lietuvā darbā ar jaunatni iesaistītās personas piedalās jaunatnes lietu konsultatīvajās padomēs, lai attīstītu jaunatnes politikas veidošanos pašvaldībā.

Vērtīgi rezultāti

Talsu novada jaunatnes lietu speciāliste un jaunatnes lietu konsultatīvās padomes priekšsēdētāja Doloresa Lepere atzina, ka vērtīgs ieguvums no semināra bija arī kopīgi izstrādātie indikatori, pēc kuriem katra pašvaldība var izvērtēt vai un cik spēcīga ir starpnozaru sadarbība jaunatnes jomā konkrētajā reģionā. Kopumā seminārs bija izdevies un ļoti nozīmīgs, jo tā bija iespēja amatpersonām, konsultatīvās padomes pārstāvjiem vairāk iedziļināties jaunatnes politikā, uzzināt citu valstu kolēģu pieredzi un smelties idejas kā uzlabot darbu ar jaunatni savā pašvaldībā.

Izstrādātie rādītāji (indikatori) efektīvai un veiksmīgai starpnozaru sadarbībai pašvaldībās:

- izstrādāta konkrēta sadarbības struktūra;
- cik bieži notiek oficiālās tikšanās starp dažādu nozaru pārstāvjiem (skaits);
- cik bieži notiek jaunatnes lietu speciālista un dažādu nozaru speciālistu neformālās tikšanās (skaits);
- cik bieži "jaunatne" minēta citu nozaru rīcības plānos;
- kopējo aktivitāšu skaits starp dažādām darbā ar jaunatni iesaistītām nozarēm;
- rakstītais masu medijos par konkrētām aktivitātēm jaunatnes jomā;
- informācijas apmaiņa (konferences, diskusijas, semināri, tikšanās) par jaunatnes politiku;
- jauniešu ieteikumu skaits, kas iesniegti pašvaldības domē;
- finansējums, kurš paredzēts darbam ar jaunatni vai tas ir novirzīts no dažādiem sektoriem darbam ar jaunatni.

Talsu novada speciālistiem pēc semināra noslēguma bija dažādas atziņas, jo katras varēja vērtēt semināra procesu un rezultātus no savas darbības lauka un pieredzes, kas noteikti ir dažāds, bet ar vienu mērķi uzlabot sabiedrības, tajā skaitā jauniešu, dzīves kvalitāti. Talsu novada Sociālā dienesta vadītāja Dace Upleja kā viena no semināra dalībniecēm uzsvēra, ka ir ļoti svarīgi saprast, ka mēs visi esam viena sabiedrība, dzīvojam blakus viens otram, mijiedarbojamies, tādēļ jo vairāk cilvēku iesaistās lēmumu pieņemšanā, jo pieņemamāks rezultāts varētu tikt sasniegts. Līdz ar to sadarbība var kļūt par atbildes atslēgu daudziem vēl neatbildētiem jautājumiem un nesasniegtajiem risinājumiem.

Arī Valsts policijas Talsu novada nodaļas pārstāve Jolanta Feldmane apstiprināja, ka pēc semināra vēl vairāk apstiprinājās atziņa par starpnozaru sadarbības nepieciešamību, jo jau līdz šim darba pieredze un praktiskais darbs ir pierādījis sadarbības nozīmīgumu rezultātu sasniegšanai. Seminārs deva iespēju katrai no pārstāvēm izprast savu lomu jaunatnes jomā un tās attīstībā. Ar Lietuvā notikušā semināra atskaiti (angļu valodā) varēs iepazīties Izglītības un zinātnes ministrijas mājas lapā: <http://izm.izm.gov.lv/nozares-politika/jaunatne/4993.html>.

Darbs ar jaunatni kā komandas darbs pašvaldībā

Laikā no 2011.gada 19. līdz 20.maijam Izglītības un zinātnes ministrija sadarbībā ar jaunatnes organizāciju „Next” un Talsu novada pašvaldību organizēja pieredzes apmaiņas semināru par starpnozaru sadarbību jaunatnes jomā vietējā līmenī Jaunatnes politikas valsts programmas 2011.gadam ietvaros.

Šis pieredzes apmaiņas seminārs jaunatnes darbiniekiem bija jau otrais 2011.gada semināru ciklā. Semināra mērķis bija veicināt pašvaldības speciālistu izpratni par starpnozaru sadarbību jaunatnes jomā un attīstīt starpnozaru sadarbību pašvaldībās, tādēļ semināram no vienas pašvaldības tika aicināti pieteikties trīs dažādu darbības jomu (darbs ar jaunatni, sociālā joma, policija vai kultūras un izglītības joma) pašvaldību speciālisti, kuriem semināra laikā bija iespēja ne tikai noskaidrot starpnozaru sadarbības būtiskākos aspektus, bet arī iepazīt viens otru labāk. Kopumā seminārā tika pārstāvētas astoņas pašvaldības: Talsu novads, Kuldīgas novads, Bauskas novads, Gulbenes novads, Līvānu novads, Cēsu novads, Jelgavas novads, Valmieras pilsēta.

Semināra laikā pašvaldību speciālisti varēja iepazīties ar Talsu novada speciālistu pieredzi darbā ar jaunatni un starpnozaru sadarbībā, kas Latviju šogad pārstāvēja starptautiskajā seminārā Lietuvā par starpnozaru sadarbības attīstību vietējā līmenī.

Talsu novadā jau vairāk nekā 10 gadus darbojas Talsu novada Jaunatnes lietu konsultatīvā padome, kuras priekšsēdētāja ir Talsu novada Bērnu un jauniešu centra direktore Doloresa Lepere. Padome ir pašvaldības izveidota padomdevēja institūcija, kas analizē un izstrādā priekšlikumus jaunatnes politikas veidošanai un īstenošanai Talsu novadā. Padomē ir pārstāvēti 16 eksperti no deviņām dažādām jomām: izglītība, kultūra, sociālā, sports, lēmējvara, policija, nodarbinātība, darbs ar jaunatni, nevalstiskais sektors.

Foto: jaunatnes lietu speciāliste Doloresa Lepere

Padome šo gadu laikā ir apliecinājusi, ka strukturēta un cieša sadarbība starp dažādu nozaru pārstāvjiem ir būtiska, lai sasniegtu pēc iespējas labākus rezultātus darbā ar jaunatni. Jauniešu dzīves kvalitāti ietekmē ļoti dažādi jautājumi, līdz ar to tikai sadarbojoties var tikt panākta ātrāka un efektīvāka īpaši problēmjautājumu atrisināšana. Piemēram, Talsu novadā ir īstenoti tādi kopīgi pasākumi kā jauniešu dienu un jauniešu forumu organizēšana, labdarības akcijas, grafiti projekti, drošības nodrošināšana jauniešu pasākumos, apmācības jauniešiem u.c.

Semināra laikā dalībnieki ne tikai definēja kādā veidā varētu darboties katrā pašvaldībā darba ar jaunatni modelis, bet arī izstrādāja turpmākos soļus šāda veida modeļa ieviešanai dzīvē. Šāda veida uzdevums bija lielākais izaicinājums, bet arī būtiskākais uzdevums, jo deva iespēju dalībniekiem apzināt savas pašvaldības prioritātes un resursus darbam ar jaunatni, kā arī identificēt svarīgākos rādītājus.

Foto: semināra dalībnieku kopbilde.

Nākamais pieredzes apmaiņas seminārs notiks Madonas novadā, laikā no š.g. 15. – 16. septembrim. Šoreiz uzmanību pievērsīsim jauniešu līdzdalības veicināšanai.

Stratēģijas izstrādes darbnīca

Vēl joprojām vairākās pašvaldībās turpinās darbs pie vietējās darba ar jaunatni stratēģijas izstrādes, bet arvien biežāk arī saņemam priecīgās ziņas, ka pašvaldības dome ir apstiprinājusi vietējās jaunatnes politikas plānošanas dokumentu. Lai veicinātu kvalitatīvu plānošanas dokumentu izstrādi, kā arī atvieglotu pašvaldību darbu, esam apkopojuši vienuviet būtiskākos metodiskos dokumentus portālā Jaunatnes lietas, kā arī publicējuši dažādu pašvaldību plānošanas dokumentus, ar kuriem varat iepazīties šeit: <http://www.jaunatneslietas.lv/page/1300>.

Vienlaikus aicinām arī Jūs iepazīties ar resursa materiālu ikvienam **“Jaunatnes politikas ABC”** (<http://www.jaunatnespolitika.lv/ab/>), kurš strādā ar jaunatnes politiku. Materiālu ir izdevusi biedrība „Jaunatnes politikas institūts” (JPI) un tas ir izstrādāts balstoties uz JPI projekta laikā gūto 6 Latvijas pašvaldību pieredzi, sniedzot **praktiskus padomus pašvaldības jaunatnes politikas veidošanā.**

JAUNATNES POLITIKAS ABC

“Jaunatnes politikas ABC” izstrādāts projekta “Jaunieši stratēģiskai jaunatnes politikas attīstībai pašvaldībās” ietvaros, kas tika īstenots ar Eiropas Komisijas, Ziemeļu Ministru padomes biroja Latvijā un Sorosa Fonds Latvija finansiālu atbalstu. Šī publikācija atspoguļo vienīgi autora uzskatus, un projekta finansētājiem nevar uzlikt atbildību par tajā ietvertās informācijas jebkuru iespējamo izlietojumu.

Foto: darbs grupās

Semināra noslēgumā notika arī vizītes uz Valdemārpils Jauniešu iniciatīvu centru „Sava vieta” un Talsu novada Bērnu un jauniešu centru. Jauniešu centrs „Sava vieta” var noteikti kalpot par labo prakses piemēru daudzām mazāka izmēra pašvaldībām, jo centrs ir kļuvis par jauniešiem svarīgu vietu, kur pulcēties, kā arī centrs aktīvi iesaistās pilsētas mēroga aktivitāšu organizēšanā, iesaistot visus iedzīvotājus.

Galvenie semināra dalībnieku secinājumi noslēgumā bija šādi:

- Šāda veida semināru organizēšana ir jāturpina arī turpmāk;
- Nepieciešams veidot vietēja mēroga komisijas, darba grupas vai cita veida formas, lai veicinātu starpnozaru sadarbību jaunatnes jomā;
- Būtiska ir jauniešu līdzdalība darba ar jaunatni plānošanā, paturot jauniešus kā galveno ekspertus;
- Tikai regulāra jauniešu vajadzību un interešu izvērtēšana vietējā mērogā var garantēt īstenoto aktivitāšu lietderīgumu un kvalitāti;
- Mācoties no citu pašvaldību pieredzes, var gūt svarīgas atziņas un idejas darba ar jaunatni aktivitātēm;
- Darba ar jaunatni lobijs pašvaldībā ir viens no jaunatnes lietu speciālista būtiskiem pienākumiem;
- Vietējā mērogā ir jāveicina informācijas apmaiņa starp dažādām nozaru institūcijām.

Rīgas jaunatnes organizācijām - savs Jauniešu centrs "Kaņieris"

20. maijā Rīgā tika svinīgi atklāts un šobrīd veiksmīgi darbojas pirmais Jauniešu centrs "Kaņieris". Tas gan saturiski, gan vizuāli, no idejas līdz īstenošanai, ir tapis kopā ar Rīgas jaunatnes organizāciju jauniešiem. Līdzdarbojoties ik solī, ierosinot un īstenojot savas ieceres, centra izveidošanas un labiekārtošanas darbā ieguldot pašu jauniešu un jaunatnes organizāciju aktivitāti, spēku un degsmi, Vidzemes priekšpilsētas Kaņiera ielas 15.nama otrajā stāvā ir radītas Rīgas Jauniešu centra krāsainās un iedvesmojošās telpas, iegādāts aprīkojums un viss, kas vajadzīgs jaunatnes organizācijas ikdienas dzīvē.

Laipni lūgti mirdzošā ceļojumā!

Ceļojam uz gleznainu Daugavas krastu Kaņiera ielā 15, Ķengaraga promenādes sākumā, ar skatu uz Daugavas tiltiem un jūras plašo elpu. "Kaņiera" aktivitātes notiek gan iekštelpās, gan ārpus telpām svaigā gaisā. Pirmā telpa, kurā mēs aicinām ieskatīties, ir Tikšanās telpa jeb "apaļā galda telpa". "Kaņiera" apaļajam galdam ir zeltīts vidus un katrs krēsls savādāks. Tie pašu rokām pulēti, krāsoti un apgleznoti, katram krēslam ir savs vēstījums. Telpas iekārtojums simbolizē mūsu – jauno, radošo, atšķirīgo un oriģinālo – kopīgo vienošanos sadarbībai pie apaļā galda. Mēs vēlamies iekļaut un papildināt katra idejas, tā radot vēl pilnvērtīgāku rezultātu.

Tikšanās telpā krēslus esam iemēģinājuši, dodamies tālāk – uz Gudrību krātuvi. Tā vienlaikus ir bibliotēka un ātri pārkārtojama semināru telpa, kur notiek apmācības, multimediju prezentācijas, diskusijas un grupu darbs. Dažādos mācīšanās veidus ir iespēja realizēt pateicoties telpas aprīkojumam – jauniešiem ir viegli pārbīdāmi galdi, videoprojektors un bibliotēkas plaukti.

Jāuzsver, ka bibliotēkas plaukti, tāpat kā vairums "Kaņiera" mēbeļu ir tapuši no vecām mēbelēm, tās radoši pārveidojot un pārkrāsojot.

Kad gudrības ir uzkrātas, dodamies uz ļoti aktīvu un vienmēr piepildītu telpu: Jauniešu biroju, kas ir aprīkots ar 4 stacionāriem datoriem, printeriem, skeneri, laminatoru un jauniešu pasākumos ļoti pieprasīto nozīmīšu presi. Šajā telpā ikdienā strādā Rīgas jaunatnes organizācijas. Visur Jauniešu centrā ir brīvi pieejams bezvadu interneta pieslēgums. Padarīto darbu izvērtē Omulīgajā telpā uz krāsainiem spilveniem, var arī ar tējas tasi piesēst lakoniski iekārtotā gaitenī. Omulīgajā telpā atrodas arī Atspulgu siena, kuras spoguļvirsmas tiek izmantotas kā praktiskas tāfeles.

Rīgas Jauniešu centrs pēta, apkopo un popularizē neformālās izglītības metodes, rosinot jauniešus sava sapņa realizēšanā pašiem atrast piemērotāko risinājumu, izzināt sevi, mācīties darot kopā ar citiem, kā arī atklāt sev jaunas mācīšanās metodes.

Rīgas Jauniešu centrs "Kaņieris" ir tapis, pateicoties Rīgas jaunatnes nevalstisko organizāciju sadarbībai ar Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta Jaunatnes nodaļu. Centrs ir izveidots Centrālā Baltijas jūras reģiona *INTERREG* projekta „Youth Space” ietvaros, kurā partneri no Rīgas, Tallinas un Stokholmas veido unikālu iekļaujošas neformālās izglītības un sadarbības vidi jauniešiem. Projektā vēl taps interneta portāls, neformālās izglītības programmas un daudzi citi ilgtspējīgi organizāciju sadarbības projekti.

Centra mērķis ir radīt priekšnoteikumus Rīgas jauniešu aktīvai līdzdalībai ar sadarbības vērtību ietvaru, un uzturēt mājvietu Rīgas jaunatnes nevalstiskajām organizācijām, veicinot to izaugsmi. Paralēli centrs īsteno pētniecisko darbību jaunatnes jomā.

Līdztekus "Kaņiera" ikdienas darbam mēs esam apņēmušies apkopot jauno pieredzi, iekļaujot Tallinas un Stokholmas projekta partneru zināšanas, lai sagatavotu praktiski pielietojamu darbības plānu šādu jaunatnes organizāciju centru atvēršanai arī citur Rīgā un Centrālās Baltijas jūras reģionā.

Mēs ticam, ka centra darbības rezultātā uzlabosies jaunatnes organizāciju un jauniešu neformālās izglītības atpazīstamība, kā arī jauniešu nevalstiskajās organizācijās iesaistīsies daudzi jauni biedri.

Šodien "Kaņierī" ik dienas sastopami centra vadītājs Rinalds Rudzītis un jaunatnes darbiniece Roberta Egle, abi ar pieredzi neformālās izglītības programmu sastādīšanā un treniņu vadīšanā. Ikviens interesents, kas vēlas tuvāk iepazīties ar centra darbu, ir laipni lūgts viesos! Par iespējamā apmeklējuma laiku lūdz vienoties pa tel. 22078721 vai rakstīt Roberta.Egle@riga.lv.

2012. gada noslēgumā "Kaņieris" tiks iekļauts Izglītības, kultūras un sporta departamenta struktūrā un turpinās savu darbu.

Mirdzoši!

Informāciju sagatavoja: Roberta Egle, Rīgas Jauniešu centra "Kaņieris" jaunatnes darbiniece.

Kuldīgas jauniešu „Kafija ar politiķiem”

Laikā no 9. līdz 22. jūnijam Kuldīgas jaunatnes iniciatīvu centrā norisinājās nometne jauniešiem „Līderisma skola”.

Nometnes darbības mērķis ir paaugstināt novada bērnu un jauniešu līdždalības prasmes, dodot priekšstatu par iespēju iesaistīties lēmumu pieņemšanā un vietējās pašvaldības attīstībā. Nometnes ietvaros notiek „Kafija ar politiķiem” kā arī citas aktivitātes, kuru laikā bērni un jaunieši tiek ar politiķiem un iegūst prasmes un pieredzi par to, kā iesaistīties savā pašvaldībā un sabiedrībā notiekošajā. Programmā iekļautas arī apmācības video un foto veidošanai un mediju izmantošanai. Nometnes dalībnieki iepazīna savu pilsētu Kuldīgu caur teikām „Ar teiku pa Kuldīgu”,

bija Rīgā, apmeklēja Saeimu, ES Mājā jaunieši iepazīs ar tur sniegtajiem pakalpojumiem, tikās ar „Jaunatne darbībā” pārstāvjiem. Jaunieši darbojas pie jauniešu problēmu apzināšanas Kuldīgā. Tika aptaujāti vienaudži, lai noskaidrotu, kādas ir tieši jauniešiem aktuālākās problēmas Kuldīgā, Kuldīgas novadā šodien. No visām apzinātajām problēmām jaunieši izvirzīja 3, viņuprāt, būtiskākās Darba grupās, jaunieši veidoja foto stāstus, vizualizējot problēmas, ar mērķi paust savu viedokli par pilsētas dzīvi - „Daudzu ielu remonts vienlaicīgi, radot daudz neērtību”, „Vandālisms” un „Jauniešu attieksme”.

Jaunieši apmeklēja pilsētas domi ar mērķi - dot iespēju jauniešiem iepazīt domes darba vidi, paust savu viedokli par pilsētā notiekošajiem procesiem, veicināt jauniešu sadarbību ar pilsētas lēmējvaru.

Jauniešiem palīdzēja un padomus sniedza neformālās apmācības treneris Vilis.Brūveris, un brīvprātīgais no ASV Forests Kvasnikofs.

Jaunieši diskusijā „Kafija ar politiķiem” tikās ar 8 Kuldīgas novada deputātiem: Vairu Brūderi, Viktoru Gotfridsonu, Juri Štorhu, Artis Gustovski, Arti Robertsu, Aivaru Bergmani, Aivaru Rudzrogu un Sigundu Zavicki. Jaunieši prezentēja foto stāstus un komentēja sīžetus. Tikšanās laikā tika pārrunāti jautājumi - vandālisms un drošība, nodarbinātība, brīvā laika pavadīšanas iespējas, jauniešu iespējas ārpus novada centra, un kā veicināt jauniešu palikšanu/atgriešanos Kuldīgā, Kuldīgas novadā.

Būtiskākie secinājumi -

1.Kā nodrošināt iespējas jauniešiem ārpus novada centra

- Sekmēt pagasta darbinieku un jauniešu sadarbību. Darbā ar jaunatni iesaistītajām personām jāsaprot, cik svarīga darbā ar jaunatni ir sadarbība. Vairāk notiek īstermiņa pasākumi un aktivitātes nav sistēmiska skatījuma uz darbu ar jaunatni. Jauniešiem aktīvi jāpiedalās sociālajā dialogā, lai uzlabotu sadarbību ar vietējā līmeņa vadošajiem darbiniekiem.
- Veidot projektus, kuru realizēšana veicinātu jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanu (pulcēšanās, sporta aktivitāšu vietas u.c.)
- Alternatīvo transporta veidu, t.sk. velosipēdu kustības, attīstība Kuldīgas novadā.

- Radīt apstākļus uzņēmējdarbības attīstībai, motivējot jauniešus apzināt un izvēlēties turpmāko profesiju, kas nepieciešama vietējam darba tirgum. Jānodrošina apmācības, kas vērstas uz uzņēmējspēju.

2. Kā veicināt jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespējas ārpus skolas un citām izglītojošām aktivitātēm

- Informāciju izvietot jauniešu vidū populārākajās un pieejamākajās vietās, veicināt tādu aktivitāšu īstenošanu, lai izplatītu informāciju un pievērstu uzmanību darba ar jaunatni, brīvprātīgā darba un neformālās izglītības vērtībai. Informācijas apmaiņa un labās prakses izplatīšana.
- Radīt neformālu vietu, kur jauniešiem pulcēties no mācībām un darba brīvajā laikā - jauniešu centra ēkas 3. stāva izbūve jauniešu iniciatīvām, izveidot mūzikas klubiņu, Ventas peldētavā ūdens atrakcijas.
- Atbalstīt jauniešu iniciētas un organizētas atpūtas un izklaides iespējas, kurām nepieciešams papildus finansējums, piem., rīkot sporta sacensības, saietus, atvērto durvju dienas u.tml.
- Veicināt vecāku un skolotāju izpratni par neformālo izglītību.

3. Kā veicināt jauniešu nodarbinātību

- Paplašināt informācijas pieejamību, un veidot vienotu informācijas apmaiņas bāzi vietējā pašvaldībā nodarbinātības jomā. Pašvaldības, mācību iestāžu un uzņēmēju sadarbība, plānojot un organizējot jauniešu nodarbinātību, veidot brīvprātīgā darba piedāvājumu datu bāzi.
- Jaunu ārpuskolas nodarbību pieprasījums un piedāvājums.
- Jauniešu iesaistīšana pašvaldības pasākumu plānošanā un organizēšanā.
- Pašvaldības ieinteresētības veicināšana jauniešu nodarbinātības attīstībā.

4. Kā veicināt jauniešu palikšanu/atgriešanos Kuldīgā

- Nodarbinātības iespēju paplašināšana Kuldīgā, labvēlīgu apstākļu jaunu darba vietu izveidei radīšana, vietējā pašvaldībā nepieciešamo profesiju apzināšana, Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma profesionālās vidusskolas piedāvāto apgūstamo profesiju programmu atbilstība vietējam darba tirgum.
- Transporta resursu efektīva izmantošana (maršrutu, reisa laiku caurskatīšana).

- Internātu/dienesta viesnīcu tīkla paplašināšana un uzlabošana, dzīvojamās platības nodrošinājums jauniešiem speciālistiem.
- Tūrisma attīstība un vides labiekārtošana.

5. Kā mazināt vandālismu un uzlabot drošību

- Apzināt situāciju un cēloņus, un savlaicīgi risināt un novērst problēmas, veidot sodu sistēmu vandālisma seku novēršanai (piem., salabot un nokrāsot salauzto, veikt labiekārtošanas pasākumus).
- Maksimāli iesaistīt pašvaldības policiju drošības pasākumu īstenošanā (policijas reidi naktīs; ielu apgaismojuma nodrošinājums; video kameras)
- Cīņa ar atkarību izraisošu, apreibinošu vielu iegādi, izplatīšanu.
- Nodrošināt jauniešiem iespējas savu spēku un enerģiju pašapliecināt dažādos veidos, esot aktīviem un rīkojot sev interesējošus pasākumus, tādejādi mazinot vandālismu
- Drošība pagastu centros.

Ideju apkopojumu iesniedzām pilsētas domē, jo tas ir būtisks jauniešu skatījums, ko pilsētā, novadā vajadzētu pilnveidot un attīstīt, lai jaunieši šeit gribētu mācīties, strādāt un dzīvot.

Tikšanās bija unikāla iespēja diskutēt ar novada deputātiem, izklāstot savas idejas un projektus. Domāju, ka pēc nometnes jaunieši būs motivēti aktīvi darboties un pozitīvi ietekmēt sev apkārt notiekošo.

Informāciju sagatavoja: Kuldīgas novada Bērnu un jauniešu centra direktore Ruta Orlova

Jaunatnes lietu e-žurnālu izstrādāja:

Izglītības un zinātnes ministrijas
**Politikas koordinācijas departamenta
 Jaunatnes politikas nodaļa**

Rīga, Vaļņu iela 2, LV - 1050
 T: 67047952; fax: 67223905
 e-pasts: jaunatneslietas@izm.gov.lv

- www.draugiem.lv/ebdg2011/
- www.facebook.com/pages/EBDG-2011/202540203119413
- www.twitter.com/EBDG2011